

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย

หลักภาษา และการใช้ภาษาไทย

๒

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผู้เรียบเรียง

สุขสันต์ เมียมขุนทด
สุชวิญ ตลับนาค

ผู้ตรวจ

วันทนา บัวทอง
อำภร นันตา
สมร มากมีทรัพย์

บรรณาธิการ

ดร.ณัฐพงษ์ วงษ์อำไพ

พิมพ์ครั้งที่ ๑

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

ISBN : 978-616-7768-81-6

ปีที่พิมพ์ ๒๕๖๔

จำนวนที่พิมพ์ ๑๐,๐๐๐ เล่ม

สสร.

บริษัท สรสร้างสรรคส์เพื่อการศึกษา (สสร.) จำกัด
100/100 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักร กรุงเทพฯ 10110

จัดพิมพ์และจำหน่ายโดย

บริษัท สรสร้างสรรคส์เพื่อการศึกษา (สสร.) จำกัด

๑๕๑๘/๗ ถนนประชาชื่น ๑ แขวงวงศ์สว่าง เขตบางซื่อ
กรุงเทพฯ ๑๐๘๐๐

โทรศัพท์ : ๐-๒๕๘๗-๗๙๗๒, ๐-๒๕๘๖-๐๙๔๘,
๐-๒๕๘๗-๙๓๒๒-๒๖

โทรสาร : ๐-๒๐๔๔-๔๔๗๒

E-mail : ssr1081009@yahoo.com

คำชี้แจงการใช้สื่อการเรียนรู้

องค์ประกอบต่าง ๆ ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

ภาพประกอบ หน่วยการเรียนรู้

ภาพประกอบที่เชื่อมโยง
เนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้

สาระสำคัญ

ใจความสำคัญของเนื้อหา
ที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

เพื่อกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการคิด
วิเคราะห์ และเกิดความสนใจก่อนเรียน

เนื้อหา

เนื้อหาครบถ้วน ตามมาตรฐาน
การเรียนรู้และตัวชี้วัด มีความกระชับ
และได้ใจความ

ภาพประกอบเนื้อหา

เพิ่มความน่าสนใจของ
เนื้อหา และกระตุ้นให้เกิด
การเรียนรู้

ชื่อหน่วยการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด

ระบุมาตรฐานการเรียนรู้และ
ตัวชี้วัดที่กำหนดในแต่ละหน่วย
การเรียนรู้

แผนผังสาระการเรียนรู้

เป็นการกำหนดบทเรียน
ให้กับผู้เรียน

เรียนรู้คำ จำความหมาย

คำศัพท์พร้อมความหมาย
ที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องในหน่วย
การเรียนรู้

คำถามทบทวนชวนคิด

เป็นคำถามที่พัฒนาผู้เรียน
เพื่อประเมินความเข้าใจ และเพิ่ม
ประสิทธิภาพในการคิดวิเคราะห์
ของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับหน่วย
การเรียนรู้

เรียนรู้คำ จำความหมาย

คำศัพท์	อ่านว่า	ความหมาย
ชื่นชม	ชื่น-ชม	ยินดียินดี
ทักทาย	ทัก-ทาย	ได้ถามถึงความ เป็นอยู่หรือทุกข์ สุข อย่าง เป็นกันเอง
แนะนำ	แนะ-นำ	บอกให้รู้จักกับตามธรรมเนียม
มั่นใจ	มั่น-ใจ	แน่ใจ เชื่อใจ เชื่อมั่นในใจว่าต้อง สอบได้
ยิ้มแย้ม	ยิ้ม-แย้ม	ยิ้มอย่างชื่นบาน
รู้จัก	รู้-จัก	เคยพบ เคยเห็น และเข้าใจ
สนุกสนาน	สะ-หุก- สะ-หนาน	จำเริญบันเทิงใจ เพลิดเพลิน เจริญใจ
สวัสดิ์	สะ-หวัด-ดี	คำทักทายหรือพูดขึ้นเมื่อพบหรือจากกัน

คำถามทบทวนชวนคิด

1. อักษรไทยมีอะไรบ้าง
2. พยัญชนะไทยตัวใดที่เล็กใช้ไปแล้วในปัจจุบัน
3. สระตัวใดของไทยที่เลิกใช้ไปแล้วในปัจจุบัน
4. คำว่า คู่ กับ คี มีจุดร่วมจุดใดที่เหมือนกัน
5. การคัดลายมือที่ถูกต้อง ควรทำอย่างไรบ้าง

กิจกรรมเสริม เพิ่มการเรียนรู้

กิจกรรมที่ ๑ รู้จักอักษรไทย

๑. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๓ คน หรือตามความ
เหมาะสม ครูแจกใบงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ใบใบงาน
มีพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ผสมกัน
๒. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม วรรณยุกต์ สระ และวรรณยุกต์
เป็นคำใบ้มากที่สุด

กิจกรรมที่ ๒ คัดสวย เขียนดู ด้วยมือเรา

- ให้นักเรียนคัดลายมือด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัดตามบทประพันธ์
ที่กำหนดให้

ฝึกคัดคัดลายมือ

ฝึกเขียนหนังสือ	ลายมือสุดสวย
เว้นวรรคถูกต้อง	ช่วยให้งานตา
สะกดถูกต้อง	คัดกรองภาษา
ไม่หลุดขีดฆ่า	หนูจำจงจำ
	ประทีปโยะ พัดผืน ไตรรงค์

กิจกรรมเชื่อมโยงความรู้

นำความรู้ในหน่วยการเรียนรู้
ไปเชื่อมโยงเข้ากับกลุ่มสาระ
การเรียนรู้อื่น ๆ

กิจกรรมเชื่อมโยงความรู้

กิจกรรม อักษรไทยมีค่าเท่าใด

คำศัพท์

๑. ดอกไม้
๒. กาวบ้าน
๓. เคาไฟ
๔. แต่งตัว

กำหนดให้

๕. ข้าวโพด	๖. น้ำชา	๗. ผาซี

สระ	เท่ากับ	๑. คะแนน
วรรณยุกต์	เท่ากับ	๑. คะแนน
พยัญชนะ	เท่ากับ	๒. คะแนน

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มให้ได้ประมาณ ๗ กลุ่ม หรือแบ่งกลุ่ม
ตามคำศัพท์ที่ครูกำหนดขึ้น
2. ส่งตัวแทนมาจับบัตรคำจากครู
3. จัดทำใบงานโดยช่วยกันภายในกลุ่ม และตกแต่งให้สวยงาม

ตัวอย่างใบงาน

คำศัพท์คือ ดอกไม้

ค อ ก ไ ม
๒ + ๒ + ๒ + ๑ + ๒ + ๑ = ๑๐ คะแนน

กิจกรรมเสริม เพิ่มการเรียนรู้

เป็นกิจกรรมหรือคำถามที่
ฝึกทักษะด้านกระบวนการคิด
การลงมือปฏิบัติของผู้เรียน

คำนำ

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย **หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย** ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เล่มนี้ จัดทำขึ้นโดยยึดตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาหลักภาษาไทย โดยแบ่งเป็น ๔ สาระการเรียนรู้ ได้แก่ สาระที่ ๑ การอ่าน สาระที่ ๒ การเขียน สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด และสาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ทักษะการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้องและเหมาะสม ตามสถานการณ์ต่าง ๆ ครอบคลุมทั้งทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด ผู้เรียนสามารถเข้าใจการใช้ไวยากรณ์ภาษาไทย ตั้งแต่ระดับเสียง พยางค์ คำ ประโยค ไปจนถึง การอ่านข้อความในเรื่องสั้นหรือนิทานได้อย่างถูกต้อง และนำความรู้เรื่องการใช้ภาษาไทย ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย **หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย** ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เล่มนี้มี ๙ หน่วยการเรียนรู้ แต่ละหน่วยการเรียนรู้ประกอบด้วยมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระสำคัญ แผนผังสาระการเรียนรู้ เนื้อหาที่ครบตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มีกิจกรรมและคำถามคิดวิเคราะห์เพื่อพัฒนา กระบวนการคิดของผู้เรียน ที่สามารถนำไปเชื่อมโยงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ และนำไป เสริมประสบการณ์ หรือปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้ยังมีคำศัพท์พร้อมความหมาย ที่สอดคล้องกับเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ และมีการแทรกความรู้เพิ่มเติมในเนื้อหา หน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยอีกด้วย

บริษัท สร้างสรรค์สื่อเพื่อการเรียนรู้ (สสร.) จำกัด หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย **หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย** ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เล่มนี้ จะเป็นเครื่องมือช่วยให้ครูและผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน บรรลุเป้าหมาย ด้านการเรียนหลักภาษาไทย และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

อักษรไทย ใฝ่เรียนรู้

๑

๑. อักษรไทย ใคร่จดจำ
๒. การคัดลายมือ
๓. อ่านสนุก ฟีกสมอง

๓

๗

๑๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

การสะกดคำและมาตราตัวสะกด

๑๕

๑. อ่านสะกดคำ ใคร่จดจำ
๒. มาตราตัวสะกด จดจำไว้
๓. สรรลตรูป สระเปลี่ยนรูป
๔. อ่านสนุก ฟีกสมอง

๑๗

๒๑

๓๒

๓๙

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

ผันอักษรแสนสนุก

๔๓

๑. ผันอักษร ๓ หมู่
๒. อ่านสนุก ฟีกสมอง

๔๕

๕๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

อักษรนำ คำควบกล้ำ และคำคล้องจอง

๕๙

๑. อักษรนำ
๒. คำควบกล้ำ
๓. คำคล้องจอง
๔. อ่านสนุก ฟีกสมอง

๖๑

๖๒

๖๔

๖๘

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

รร (ร หัน) และการันต์ สรรสร้างสรรค์คำ

๗๓

๑. คำที่มี รร (ร หัน) และตัวการันต์
๒. อ่านสนุก ฟีกสมอง

๗๕

๗๗

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖

คำและประโยค

๘๓

๑. คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน
๒. ประโยคนำรู้
๓. อ่านสนุก ฟังสมอง

๘๕

๘๖

๘๘

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗

ฝึกการอ่าน การเขียน

๙๕

๑. ฝึกตั้งคำถาม สรุปใจความ
๒. อ่านข้อเขียนและปฏิบัติตามคำสั่ง
๓. มารยาทในการอ่าน
๔. เขียนเรื่องสั้นสั้นตามจินตนาการและประสบการณ์
๕. มารยาทในการเขียน
๖. อ่านสนุก ฟังสมอง

๙๗

๙๘

๑๐๐

๑๐๑

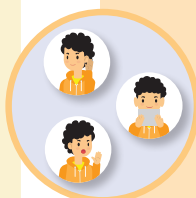
๑๐๔

๑๐๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘

ฝึกการฟัง การดู และการพูด

๑๑๑

๑. การฟังคำแนะนำและคำสั่งอย่างเข้าใจ
๒. ฟังเล่าเรื่องและตั้งคำถาม
๓. การพูดสื่อสารในชีวิตประจำวัน
๔. การพูดแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู
๕. มารยาทในการฟัง การดู และการพูด
๖. อ่านสนุก ฟังสมอง

๑๑๓

๑๑๔

๑๑๕

๑๑๗

๑๑๘

๑๑๙

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙

รู้คุณค่า ภาษาถิ่น

๑๒๕

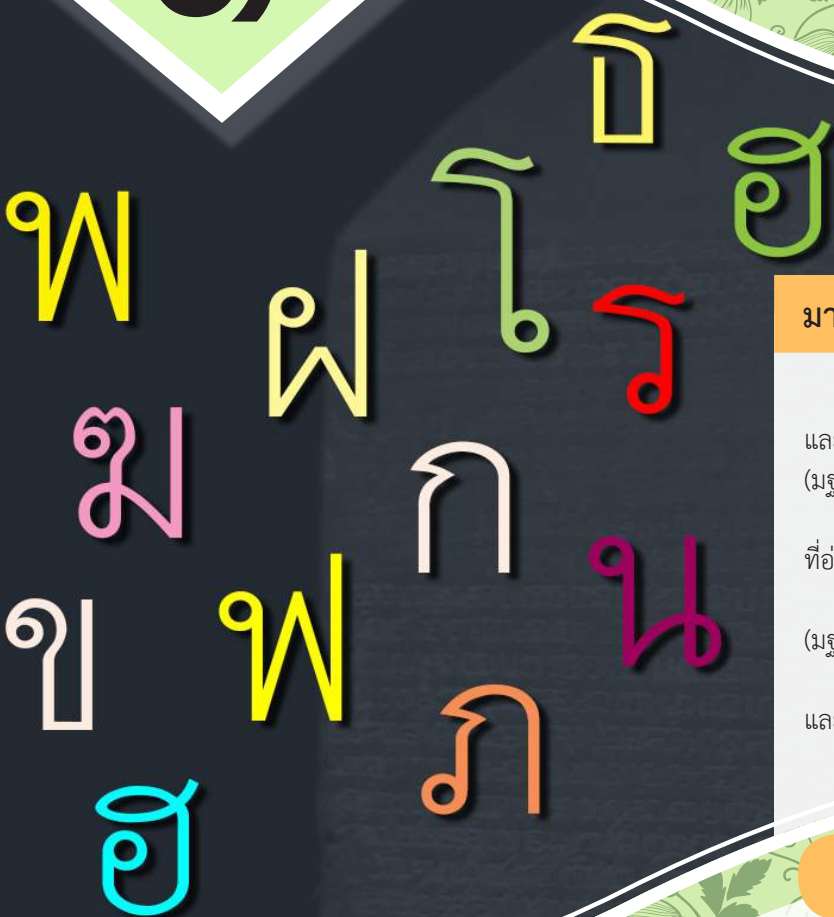
๑. ภาษาถิ่น
๒. ภาษาไทยมาตรฐาน
๓. อ่านสนุก ฟังสมอง

๑๒๗

๑๒๗

๑๒๘

อักษรไทย ใฝ่เรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

๑. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ และบทร้อยกรองง่าย ๆ ได้ถูกต้อง (มฐ. ท ๑.๑ ป.๒/๑)
๒. อธิบายความหมายของคำและข้อความ ที่อ่าน (มฐ. ท ๑.๑ ป.๒/๒)
๓. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด (มฐ. ท ๒.๑ ป.๒/๑)
๔. บอกละเอียดเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย (มฐ. ท ๔.๑ ป.๒/๑)

แผนผังสาระการเรียนรู้

อักษรไทย ใฝ่เรียนรู้

อักษรไทย
ใคร่จดจำ

การคัดลายมือ

อ่านสนุก
ฝึกสมอง

สาระสำคัญ

อักษรไทยประกอบด้วยพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย การเรียนรู้เรื่องอักษรไทย เป็นพื้นฐานในการอ่านคำและข้อความ รวมทั้ง การคัดลายมือให้ถูกต้อง

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

อักษรไทยแบบต่างๆ ในกล่องนี้
แบ่งได้กี่กลุ่มคะ ได้แก่อะไรบ้าง

๑. อักษรไทย ไคร่จดจำ

อักษรไทย คือ สัญลักษณ์หรือตัวหนังสือที่ใช้ในการเขียนภาษาไทย ได้แก่ พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย

พยัญชนะ

เช่น

ก ป ล

สระ

เช่น

-า -ิ -ุ

วรรณยุกต์

เช่น

ˊ ˋ ˊ

เลขไทย

เช่น

๑ ๗ ๘

พยัญชนะ

พยัญชนะในภาษาไทย มี ๔๔ ตัว ดังนี้

ก	ข	ช	ค	ศ	ฆ	ง	จ	ฉ
ช	ซ	ฌ	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ฑ	ฒ
ณ	ด	ต	ถ	ท	ธ	น	บ	ป
ผ	ฝ	พ	ฟ	ภ	ม	ย	ร	ล
ว	ศ	ษ	ส	ห	ฬ	อ	ฮ	

จากตัวอักษรแบบกระทรวงศึกษาธิการ

ปัจจุบัน
ช และ ศ
เป็นพยัญชนะ
ที่เลิกใช้แล้ว

สระ

สระในภาษาไทย มีเสียงสั้น ๑๘ เสียง เสียงยาว ๑๔ เสียง รวม ๓๒ เสียง

สระเสียงสั้น			สระเสียงยาว		
-ะ	อ่านว่า	อะ	-า	อ่านว่า	อา
-ิ	อ่านว่า	อิ	-ิ	อ่านว่า	อี
-ึ	อ่านว่า	อิ	-ึ	อ่านว่า	อี
-ุ	อ่านว่า	อุ	-ู	อ่านว่า	อู
-เะ	อ่านว่า	เอะ	-เ	อ่านว่า	เอ
-แะ	อ่านว่า	แอะ	-แ	อ่านว่า	แอ
-โอะ	อ่านว่า	โอะ	-โ	อ่านว่า	โอ
-เาะ	อ่านว่า	เอะ	-อ	อ่านว่า	ออ
-เอะ	อ่านว่า	เออะ	-เ	อ่านว่า	เออ
-เียะ	อ่านว่า	เอียะ	-เีย	อ่านว่า	เอีย
-เือะ	อ่านว่า	เอือะ	-เือ	อ่านว่า	เอือ
-ัวะ	อ่านว่า	อัวะ	-ัว	อ่านว่า	อัว
ฤ	อ่านว่า	ริ	ฤ	อ่านว่า	ริ
ฦ	อ่านว่า	ลิ	ฦ	อ่านว่า	ลิ
-ำ	อ่านว่า	อำ			
-ไ	อ่านว่า	ไอ			
-เ	อ่านว่า	ไอ			
-เ	อ่านว่า	เอ			

เสริมความรู้

ปัจจุบัน ฤ ฦ เลิกใช้แล้ว
ตัวอย่างเช่น ฦษา ในปัจจุบัน
ใช้ว่า ลือชา หมายถึง มีชื่อเสียง
โด่งดังเป็นที่รู้จักกันไป

วรรณยุกต์

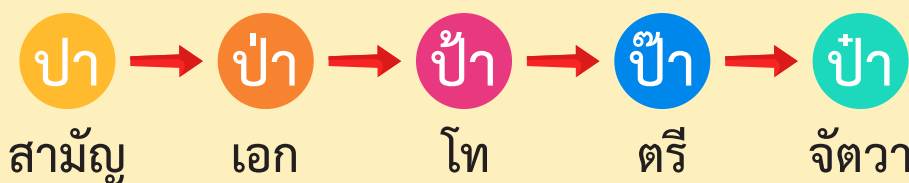
วรรณยุกต์ คือ ระดับเสียงสูงต่ำของคำในภาษาไทย มีทั้งหมด ๕ เสียง ได้แก่ เสียงสามัญ เสียงเอก เสียงโท เสียงตรี และเสียงจัตวา มีรูปของเครื่องหมายบอกระดับเสียงอยู่บนอักษร ๔ รูป ยกเว้น เสียงสามัญที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ ดังตารางนี้

วรรณยุกต์ เอก	วรรณยุกต์ โท	วรรณยุกต์ ตรี	วรรณยุกต์ จัตวา
◡ —	◡ —	◡ —	⊕ —

วรรณยุกต์ต้องเขียนไว้บนพยัญชนะของพยางค์หรือคำ เช่น บ้าน ซ่อม อ่าน

ตัวอย่างคำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์

เสียงสามัญ	เช่น	เรียน	ดั่ง	โกน	ตอม
เสียงเอก	เช่น	เขื่อน	ไก่อ	จำ	แบ่ง
เสียงโท	เช่น	เตี้ย	บ้าน	เสื่อ	อ้วน
เสียงตรี	เช่น	โต๊ะ	แปะ	โปะ	จ๊ะ
เสียงจัตวา	เช่น	เดี๋ยว	ตี	เก้	ปุ๋ย

เลขไทย

เลขไทยที่เป็นสัญลักษณ์แทนจำนวน มีทั้งหมด ๑๐ ตัว ได้แก่

เลขไทย	เลขฮินดูอารบิก	อ่านว่า
๐	0	ศูนย์
๑	1	หนึ่ง
๒	2	สอง
๓	3	สาม
๔	4	สี่
๕	5	ห้า
๖	6	หก
๗	7	เจ็ด
๘	8	แปด
๙	9	เก้า

เกร็ดน่ารู้ คู่หลักภาษา

ถ้ามีเลข ๑ อยู่หลังเลขในหลักสิบขึ้นไป ให้อ่านว่า **เอ็ด** เสมอ เช่น

๑๑ อ่านว่า สิบเอ็ด

๒๑ อ่านว่า ยี่สิบเอ็ด

๑๐๑ อ่านว่า หนึ่งร้อยเอ็ด หรือร้อยเอ็ด

๒. การคัดลายมือ

พยัญชนะ

ตัวอย่างการคัดลายมือ

ก ข ฃ ค ฅ ฌ

ง จ ฉ ช ซ ฌ

ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ

ณ ด ต ถ ท ธ

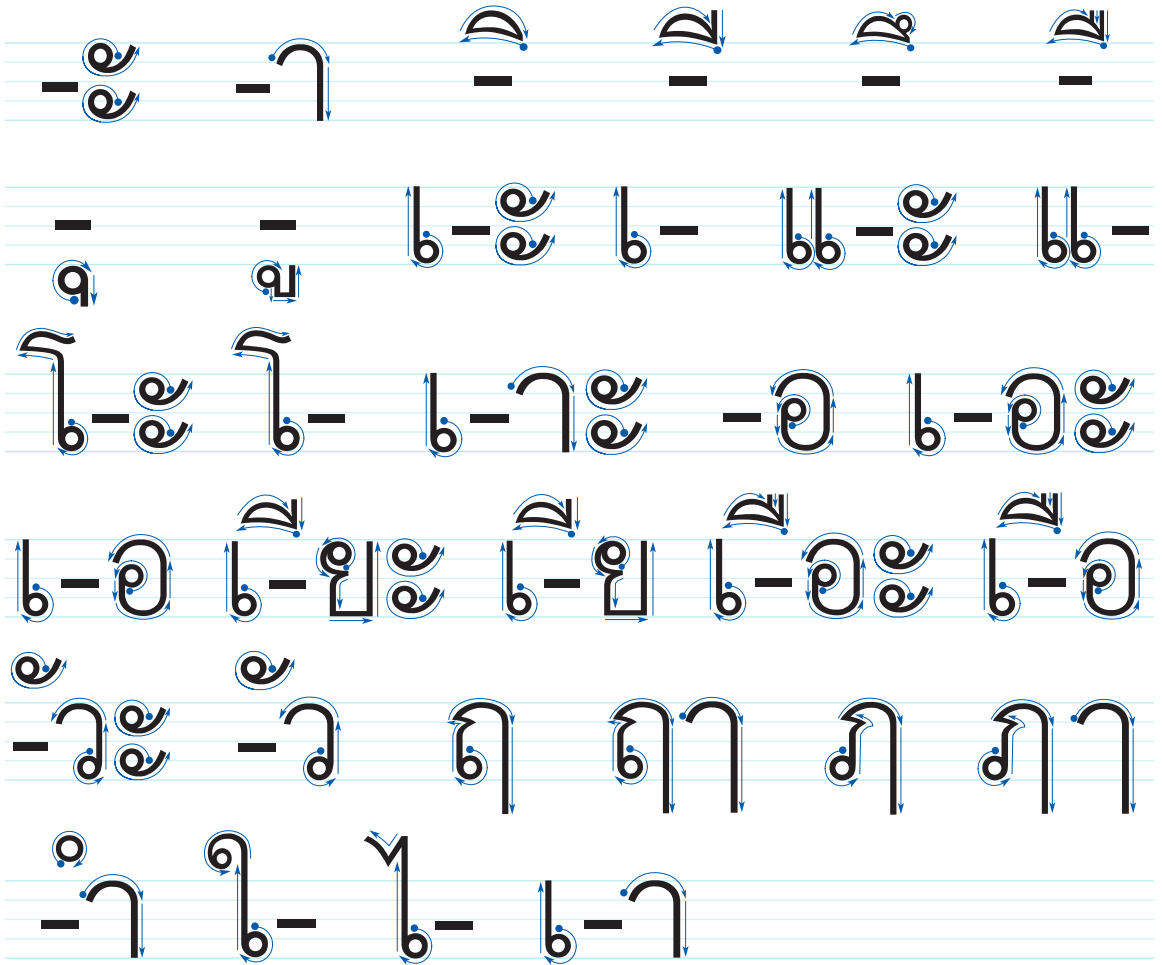
น บ ป ผ ฝ พ

ฟ ภ ม ย ร ล

ว ศ ษ ส ห ฬ

อ ฮ

สระ

เสริมความรู้

ก่อนคัดลายมือ นักเรียนควรฝึกนั่งให้ถูกวิธี เช่น นั่งตัวตรง โดยให้แขนทั้งสองข้างวางอยู่บนโต๊ะในระยะที่พอเหมาะ กระดาษควรวางให้ตรง ห่างจากสายตาประมาณ ๓๐ เซนติเมตร จับดินสอหรือปากกาให้ถูกต้อง ไม่จับแน่นเกินไป ขณะที่เขียนควรเคลื่อนไหวมือโดยหยุดเป็นระยะ

วรรณยุกต์

ไม้

เอก

โท

ตรี

ตัวอย่างการคัดลายมือของคำในภาษาไทย

กะเพรา

โชคดี

น้ำเค็ม

ผ้าฝ้าย

ประชุม

ระฆัง

ระมัดระวัง

สถานี

สนาม

เอื่อเพื่อ

๓. อ่านสนุก ฝึกสมอง

ยินดีที่ได้รู้จัก

วันนี้เป็นวันเปิดภาคเรียนวันแรก ครูพานักเรียนออกไปเรียนใต้ต้นไม้ข้างอาคารเรียน โดยให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม

นภาและดวงใจนั่งใกล้กัน และพูดคุยกันอย่างสนุกสนาน เพราะดีใจมากที่ได้พบกันในวันนี้ ดวงใจมองเห็นเพื่อนคนหนึ่งนั่งอยู่คนเดียว ไม่เคยเห็นหน้าเลย ดวงใจคิดว่าคงเป็นเพื่อนใหม่ จึงเข้าไปทักทาย

นภา ดวงใจ และส้มโอคุยกันสักพัก ครูกุหลาบ ครูประจำชั้น ป.๒ ก็เดินมา พร้อมกล่าวคำทักทายนักเรียนทุกคน และแนะนำ เพื่อนใหม่ให้ทุกคนในห้องเรียนได้รู้จัก ก่อนจะให้เพื่อนใหม่ออกมา ยืนแนะนำตัว

เมื่อส้มโอแนะนำตนเองเสร็จ ครูกุหลาบกล่าวชื่นชม ส้มโอว่าพูดแนะนำตัวได้ดีมาก มีความมั่นใจ พูดเสียงดังฟังชัด ยิ้มแย้มแจ่มใส ขณะพูดก็มองหน้าและสบตาทุกคนด้วย หลังจากนั้นครูกุหลาบให้เพื่อนคนอื่นแนะนำตนเองเพื่อให้ ส้มโอได้รู้จักบ้าง แล้วจึงเริ่มการเรียนการสอน

ประพันธ์โดย สุขสันต์ เมียมขุนทด

เรียนรู้คำ จำความหมาย

คำศัพท์	อ่านว่า	ความหมาย
ชื่นชม	ชื่น-ชม	ปีติยินดี
ทักทาย	ทัก-ทาย	ไต่ถามถึงความเป็นอยู่หรือทุกข์สุข อย่างเป็นกันเอง
แนะนำ	แนะ-นำ	บอกให้รู้จักกันตามธรรมเนียม
มั่นใจ	มั่น-ใจ	แน่ใจ เชื่อใจ เช่น คราวนี้มั่นใจว่าต้อง สอบได้
ยิ้มแย้ม	ยิ้ม-แย้ม	ยิ้มอย่างชื่นบาน
รู้จัก	รู้-จัก	เคยพบ เคยเห็น และจำได้
สนุกสนาน	สะ-หนุก- สะ-หนาน	ร่าเริงบันเทิงใจ เพลิดเพลิน เจริญใจ
สวัสดี	สะ-หวัด-ดี	คำทักทายหรือพูดขึ้นเมื่อพบหรือจากกัน

คำถามทบทวนชวนคิด

๑. อักษรไทยมีอะไรบ้าง
๒. พยัญชนะไทยตัวใดที่เลิกใช้ไปแล้วในปัจจุบัน
๓. สระตัวใดของไทยที่เลิกใช้ไปแล้วในปัจจุบัน
๔. คำว่า **คู่** กับ **คี่** มีรูปวรรณยุกต์ใดที่เหมือนกัน
๕. การคัดลายมือที่ถูกต้อง ควรทำอย่างไรบ้าง

กิจกรรมเสริม เพิ่มการเรียนรู้

กิจกรรมที่ ๑ รู้จักอักษรไทย

๑. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๓ คน หรือตามความเหมาะสม ครูแจกใบงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ในใบงานมีพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ผสมกัน
๒. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม รวมพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ เป็นคำให้มากที่สุด

โค้ง

จ๊ะ

ไต้

แท้

กิจกรรมที่ ๒ คัดสวย เขียนถูก ด้วยมือเรา

ให้นักเรียนคัดลายมือด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัดตามบทประพันธ์ที่กำหนดให้

ฝึกคัดคัดลายมือ

ฝึกเขียนหนังสือ	ลายมือสุดสวย
เว้นวรรคถูกต้อง	ช่วยให้งามตา
สะกดถูกต้อง	คัดกรองภาษา
ไม่ขูดขีดฆ่า	หนูจำจงจำ

ประพันธ์โดย พัฒนิน โคตรชมภู

กิจกรรมเชื่อมโยงความรู้

กิจกรรม อักษรไทยมีค่าเท่าใด

คำศัพท์

๑. ดอกไม้

๒. การบ้าน

๓. เต้าไฟ

๔. แต่งตัว

๕. ข้าวโพด

๖. น้ำชา

๗. ฝาชี

กำหนดให้

สระ	เท่ากับ	๑	คะแนน
วรรณยุกต์	เท่ากับ	๑	คะแนน
พยัญชนะ	เท่ากับ	๒	คะแนน

- ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มให้ได้ประมาณ ๗ กลุ่ม หรือแบ่งกลุ่มตามคำศัพท์ที่ครูกำหนดขึ้น
- ส่งตัวแทนมาจับบัตรคำจากครู
- จัดทำใบงานโดยช่วยกันภายในกลุ่ม และตกแต่งให้สวยงาม

ตัวอย่างใบงาน

คำศัพท์คือ.....ดอกไม้.....

ด อ ก ไ ม้

๒ + ๒ + ๒ + ๑ + ๒ + ๑ = ๑๐ คะแนน

